ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ **СЪВЕТ**

Брюксел, 6 февруари 2024 г.
(OR. en)

2022/0304 (COD) **PE-CONS 39/23**

CODIF 10
COMER 85
POLCOM 141
CODEC 1226

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно:	РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изключителни търговски мерки за държави и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране (кодифициран текст)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/…
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от …

за изключителни търговски мерки за държави и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране
(кодифициран текст)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура[1],

[1] Позиция на Европейския парламент от 16 януари 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от … .

като имат предвид, че:

(1) Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета[2] е бил неколкократно съществено изменян[3]. С оглед постигане на яснота и рационалност посоченият регламент следва да бъде кодифициран.

(2) Споразумения за стабилизиране и асоцииране са сключени с всички участници в процеса на стабилизиране и асоцииране.

(3) Очаква се тварянето на пазарите на Съюза за внос от държавите от Западните Балкани подпомогне процеса на политическа и икономическа стабилизация на региона, без да предизвика отрицателни последици за Съюза.

(4) Системата на автономни търговски мерки, първоначално създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2000 на Съвета[4], представлява ценна подкрепа за икономиките на партньорите от Западните Балкани.

---

[2] Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. за въвеждане на изключителни търговски мерки за страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 1).

[3] Вж. приложение II.

[4] Регламент (ЕО) № 2007/2000 на Съвета от 18 септември 2000 г. относно въвеждане на изключителни търговски мерки в полза на страни и територии, участващи или свързани с процеса на стабилизиране и асоцииране, осъществяван от Европейския съюз, за изменение на Регламент (ЕО) № 2820/98 и за отмяна на Регламенти (ЕО) № 1763/1999 и (ЕО) № 6/2000 (ОВ L 240, 23.9.2000 г., стр. 1).

(5) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са част от процеса на стабилизиране и асоцииране и са резултат от специфичната обстановка на Западните Балкани. Тези мерки не следва да представляват прецедент в търговската политика на Съюза спрямо трети държави.

(6) В съответствие с процеса на стабилизиране и асоцииране, който се основава на предварително разработен регионален подход и на заключенията на Съвета от 29 април 1997 г., развитието на двустранните отношения между Европейския съюз и държавите от Западните Балкани зависи от определени условия. Предоставянето на автономни търговски преференции зависи от зачитането на основните принципи на демокрацията и човешките права, както и от волята на държавите да развиват икономическите отношения помежду си. Предоставянето на подобрени автономни търговски преференции на държавите, участващи в процеса на стабилизиране и асоцииране, следва да бъде обвързано с тяхното желание да предприемат ефективни икономически реформи и регионално сътрудничество, по-специално чрез изграждане на зони за свободна търговия в съответствие с приложимите норми на ГАТТ и СТО. В допълнение, предоставянето на автономни търговски преференции следва да е обусловено от участието на страните бенефициери в ефективно административно сътрудничество със Съюза, за да бъдат предотвратени рисковете от измама.

(7) Търговски преференции може да бъдат предоставени само на държави и територии с изградена митническа администрация.

(8) Търговските мерки, предвидени в настоящия регламент, следва да са съобразени с факта, че Сърбия и Косово* представляват отделни митнически територии.

(9) За целите на удостоверяване на произхода и на административното сътрудничество следва да се прилагат съответните разпоредби на Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията[5] и на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията[6].

---

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

5 Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията от 28 юли 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза (ОВ L 343, 29.12.2015 г., стр. 1).

6 Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 343, 29.12.2015 г., стр. 558).

(10) С цел приемане на разпоредбите, които са необходими за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на необходимите изменения и технически корекции на приложение I вследствие на изменения на кода по Комбинираната номенклатура и на подразделенията на интегрираната тарифа на ЕС (ТАРИК), както и необходимите корекции след предоставянето на търговски преференции съгласно други договорености между Съюза и държавите и териториите, посочени в настоящия регламент. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[7]. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

[7] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(11) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия регламент във връзка със спирането на правото на ползване на преференциален режим в случай на нарушение на изискванията, издаването на сертификат за автентичност, удостоверяващ, че продуктите произхождат от съответната държава или територия и съответстват на определението в настоящия регламент, и спирането, изцяло или отчасти, на действието на предвидени в настоящия регламент правила, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[8].

(12) Целесъобразно е срокът на прилагане на настоящия регламент да се ограничи до 31 декември 2025 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

[8] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

Член 1

Преференциален режим

1. Продуктите с произход от Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Черна гора, Северна Македония и Сърбия (наричани по-долу „страните бенефициери“), включени в обхвата на глави 7 и 8 от Комбинираната номенклатура, се допускат за внос в Съюза без количествени ограничения или мерки с равностоен ефект и са освободени от мита и такси с равностоен ефект.

2. За продуктите с произход от страните бенефициери се прилагат разпоредбите на настоящия регламент, когато това е предвидено в съответните разпоредби. Тези продукти се ползват и от всяка отстъпка, предвидена в настоящия регламент, която е по-благоприятна от отстъпката, предвидена в двустранни споразумения между Съюза и тези страни бенефициери.

Член 2

Условия за прилагане на преференциалния режим

1. Преференциалният режим, посочен в член 1, се прилага при спазване на следните условия:

   а) съответствие с определението за „продукти с произход“, предвидено в дял II, глава 1, раздел 2, подраздели 4 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 и в дял II, глава 2, раздел 2, подраздели 10 и 11 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447;

б) страните бенефициери се ангажират да не въвеждат нови мита и такси с равностоен ефект, нито нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект по отношение на вноса с произход от Съюза, да не увеличават действащите мита или такси и да не въвеждат други ограничения;

в) участие на страните бенефициери в ефективно административно сътрудничество със Съюза с цел да бъдат предотвратени рисковете от измами; и

г) страните бенефициери се ангажират да не извършват тежки и системни нарушения на правата на човека, включително на основните трудови права, на основните принципи на демокрацията и на правовата държава.

2. Без да се засягат условията, предвидени в параграф 1 от настоящия член, прилагането на преференциалния режим, посочен в член 1, е обвързано с волята на страните бенефициери да предприемат ефективни икономически реформи и регионално сътрудничество с други държави, участващи в процеса на стабилизиране и асоцииране, по-специално като създадат зони за свободна търговия в съответствие с член XXIV от ГАТТ от 1994 г. и други приложими разпоредби на СТО.

При нарушение на първа алинея, Съветът може с квалифицирано мнозинство да вземе подходящи мерки по предложение на Комисията.

3. При нарушение от дадена страна бенефициер на параграф 1, буква а), б) или в) или на параграф 2 от настоящия член, Комисията може, чрез актове за изпълнение, да спре, изцяло или отчасти, прилагането на преференциален режим по отношение на съответната страна бенефициер съгласно настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 8, параграф 3.

Член 3

Тарифни квоти за селскостопански продукти

1. За някои лозаро-винарски продукти, изброени в приложение I, с произход от страните бенефициери, приложимите мита при внос в Съюза се суспендират за срока, на нивата, в рамките на тарифната квота на Съюза и при условията, отнасящи се за всеки продукт и произход, предвидени в посоченото приложение.

2. Независимо от останалите разпоредби на настоящия регламент, по-специално на член 10, предвид изключителната чувствителност на пазара на селскостопански и рибни продукти, ако вносът на селскостопански и рибни продукти предизвика сериозни смущения на пазарите на Съюза и на техните регулаторни механизми, Комисията може да приеме подходящи мерки чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 8, параграф 3.

Член 4

Управление на тарифни квоти

Тарифните квоти, посочени в член 3, параграф 1 от настоящия регламент, се управляват от Комисията в съответствие с дял II, глава 1, раздел 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447.

Комуникацията между държавите-членки и Комисията по тези въпроси се осъществява по електронен път, доколкото това е възможно.

Член 5

Достъп до тарифни квоти

Всяка държава-членка гарантира, че всички вносители имат еднакъв и непрекъснат достъп до тарифните квоти, доколкото обемът на квотите го позволява.

Член 6

Предоставяне на правомощия

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 7 във връзка със:

а) необходими изменения и технически корекции в приложение I, вследствие на изменения в кодовете по Комбинираната номенклатура и в интегрираната тарифа на ЕС (ТАРИК);

б) необходими корекции след предоставянето на търговски преференции съгласно други договорености между Съюза и страните бенефициери;

в) спиране, изцяло или отчасти, на прилагането на преференциален режим за съответната страна бенефициер съгласно настоящия регламент в случай на нарушение от тази страна бенефициер на член 2, параграф 1, буква г).

Член 7

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 3 декември 2013 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 6, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 8

Процедура на комитет

1. За целите на членове 2 и 10 Комисията се подпомага от Изпълнителния комитет за Западните Балкани. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. За целите на член 3, параграф 2 Комисията се подпомага от комитета, създаден с член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета[9]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 9

Сътрудничество

Държавите-членки и Комисията си сътрудничат тясно, за да гарантират спазването на настоящия регламент, по-специално на член 10, параграф 1.

[9] Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно общите правила за внос (ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 16).

Член 10

Спиране

1. Когато Комисията прецени, че разполага с достатъчно доказателства за измама или липса на административно сътрудничество, необходимо за проверка на доказателствата за произход, или че е налице значително увеличение на износа към Съюза над нивото на обичайното производство и капацитета за износ, или нарушение на член 2, параграф 1, буква а), б) или в) от страните бенефициери, тя може да вземе мерки и да спре изцяло или отчасти прилагането на режима, предвиден в настоящия регламент, за срок от три месеца, при условие че преди това:

   а) е информирала Изпълнителния комитет за Западните Балкани;

   б) е призовала държавите членки да предприемат необходимите предпазни мерки, за да се защитят финансовите интереси на Съюза или да се осигури спазването от страните бенефициери на член 2, параграф 1;

   в) е публикувала съобщение в *Официален вестник на Европейския съюз*, в което посочва, че има основателни съмнения относно прилагането на преференциалния режим или спазването на член 2, параграф 1 от съответната страна бенефициер, което може да постави под съмнение правото на съответната страна бенефициер да продължи да се ползва от предимствата, предоставени с настоящия регламент.

Мерките, посочени в първа алинея от настоящия параграф, се приемат чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 8, параграф 3.

2. След изтичане на срока на спирането Комисията решава дали да прекрати прилагането на временната мярка за спиране, или да удължи срока ѝ в съответствие с параграф 1.

Член 11

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1215/2009 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

Член 12

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се до 31 декември 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в …

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Относно тарифните квоти, посочени в член 3, параграф 1

Независимо от правилата за тълкуване на Комбинираната номенклатура, текстът с описанието на продуктите следва да се ползва само за сведение, доколкото в рамките на настоящото приложение преференциалният режим се определя от обхвата на кодовете по КН. Когато се използват „ex“ кодове по КН, преференциалният режим се определя чрез прилагането на кода по КН и съответното описание, взети заедно.

Пореден номер	Код по КН	Описание	Годишен обем на квотата[1]	Страни бенефициери	Митническа ставка
09.1530	ex 2204 21 94 ex 2204 21 95 ex 2204 21 96 ex 2204 21 97 ex 2204 21 98 ex 2204 22 93 ex 2204 22 94 ex 2204 22 95 ex 2204 29 93 ex 2204 29 94 ex 2204 29 95	Вина от прясно грозде, с действително алкохолно съдържание, непревишаващо 15 обемни %, различни от пенливите вина	30 000 hl	Албания[2], Босна и Херцеговина[3], Косово[4], Черна гора[5], Северна Македония[6], Сърбия[7].	Освобождаване

[1] Един общ обем за тарифна квота, достъпен за вноса с произход от страните бенефициери.

[2] Достъпът за вината с произход от Албания до общата тарифна квота зависи от предварителното изчерпване на индивидуалната тарифна квота, предвидена в Протокола за вината, сключен с Албания. Тази индивидуална тарифна квота е отворена под поредни номера 09.1512 и 09.1513.

[3] Достъпът за вината с произход от Босна и Херцеговина до общата тарифна квота зависи от предварителното изчерпване на двете индивидуални тарифни квоти, предвидени в Протокола за вината, сключен с Босна и Херцеговина. Тези индивидуални тарифни квоти са отворени под поредни номера 09.1528 и 09.1529.

[4] Достъпът за вината с произход от Косово до общата тарифна квота зависи от предварителното изчерпване на двете индивидуални тарифни квоти, предвидени в Протокола за вината, сключен с Косово. Тези индивидуални тарифни квоти са отворени под поредни номера 09.1570 и 09.1572.

[5] По отношение на продуктите с код по КН 2204 21 достъпът за вината с произход от Черна гора до общата тарифна квота зависи от предварителното изчерпване на индивидуалната тарифна квота, предвидена в Протокола за вината, сключен с Черна гора. Тази индивидуална тарифна квота е отворена под пореден номер 09.1514.

[6] Достъпът за вината с произход от Северна Македония до общата тарифна квота зависи от предварителното изчерпване на двете индивидуални тарифни квоти, предвидени в Протокола за вината, сключен със Северна Македония. Тези индивидуални тарифни квоти са отворени под поредни номера 09.1558 и 09.1559.

[7] Достъпът за вината с произход от Сърбия до общата тарифна квота зависи от предварителното изчерпване на двете индивидуални тарифни квоти, предвидени в Протокола за вината, сключен със Сърбия. Тези индивидуални тарифни квоти са отворени под поредни номера 09.1526 и 09.1527.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Отменен регламент и списък на неговите последващи изменения

Регламент (ЕО) № 1215/2009 на Съвета (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 1)	
Регламент (ЕС) № 1336/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 347, 30.12.2011 г., стр. 1)	
Регламент (ЕС) № 517/2013 на Съвета (ОВ L 158, 10.6.2013 г., стр. 1)	Само член 1, параграф 1, буква (н), пето тире и точка 16.5 от приложението
Регламент (ЕС) № 1202/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 321, 30.11.2013 г., стр. 1)	
Регламент (ЕС) 2015/2423 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 341, 24.12.2015 г., стр. 18)	
Делегиран регламент (ЕС) 2017/1464 на Комисията (ОВ L 209, 12.8.2017 г., стр. 1)	
Регламент (ЕС) 2020/2172 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 432, 21.12.2020 г., стр. 7)	

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Таблица на съответствието

Регламент (ЕО) № 1215/2009	Настоящият регламент
Членове 1 и 2	Членове 1 и 2
Член 3, параграф 1	Член 3, параграф 1
Член 3, параграф 4	Член 3, параграф 2
Член 5	Член 4
Член 6	Член 5
Член 7	Член 6
Член 7a, параграфи 1, 2 и 3	Член 7, параграфи 1, 2 и 3
-	Член 7, параграф 4
Член 7a, параграф 4	Член 7, параграф 5
Член 7a, параграф 5	Член 7, параграф 6
Член 8, параграфи 1 и 2	Член 8, параграфи 1 и 2
Член 8, параграф 4	Член 8, параграф 3
Член 9	Член 9
Член 10, параграф 1	Член 10, параграф 1
Член 10, параграф 3	Член 10, параграф 2
Членове 11 и 12	Членове 11 и 12
Приложение I	Приложение I
Приложение III	–
Приложение IV	–
–	Приложение II
–	Приложение III